

عنوان مقاله:

تحلیل گفتمان پیام دینی آنلاین (مطالعه موردی: صفحه های اینستاگرام علیرضا پناهیان و حسن آقامیری)

محل انتشار:

دو فصلنامه دین و ارتباطات، دوره 30، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسندگان:

ابنسام رضوی دینانی - هیئت علمی گروه ارتباطات دانشگاه آزاد اراک

وحید عقیلی - دانشیار گروه ارتباطات دانشگاه آزاد تهران مرکز

حسن مسعودی - دانشجوی دکتری فرهنگ و ارتباطات دانشگاه آزاد اسلامی

خلاصه مقاله:

امروزه به واسطه ی نفوذ گسترده ی رسانه های نوین و ویژگیهای منحصر به فرد آن ها، شاهد عرصه های نوظهور در حوزه های مختلف علمی هستیم. تاثیر عمیق رسانه هایی چون شبکه های اجتماعی از یک سو و اهمیت دین به عنوان یکی از مهم ترین پدیده های مورد مطالعه در جوامع بشری در طول تاریخ از سوی دیگر، ضرورت مطالعه ی تاثیرات رسانه بر دین و اهمیت کشف گفتمان های موجود در این حوزه را بیش از پیش روشن می-کند. ازین رو در این مقاله تاثیر شبکه های اجتماعی (به طور خاص اینستاگرام به عنوان یکی از رسانه های محبوب و پرتعداد) بر روی پیام های دینی دو روحانی پرنفوذ (علیرضا پناهیان و حسن آقامیری) بررسی می شود. داده های تحقیق از پست های صفحه های اینستاگرام دونفر در بازه ی زمانی ۶ ماهه ی سال ۱۴۰۰ و ۱۴۰۱ جمع آوری شده است. در این مقاله با بررسی نظریات در حوزه گفتمان های دینی (مانند گفتمان های غرب-گرای، ملی گرای و اسلام گرای، گفتمان های تجددگرای، شریعت گرای و تمدن گرای و گفتمان های روشنفکری و روشنفکری دینی، سنت اسلامی و نوینبادگرای)، جمع بندی آن به صورت دوگانه های گفتمانی در حوزه دین به عنوان مبانی نظری آورده شده است. نتایج حاصل از تحلیل گفتمان در مرحله نهایی نشان می دهد که گفتمان غالب در پیام های دینی علیرضا پناهیان، بر محور «آرمان گرای و تمدن گرای اسلامی» شکل گرفته است. این یافته با تئوری تمدن گرای در بخش مبانی نظری همخوانی دارد. از سوی دیگر، گفتمان حاکم بر پیام های دینی حسن آقامیری از محور «تساهل و انتقاد از حاکمیت رسمی دینی» می گذرد که منطبق بر نظریه روشنفکری دینی است.

کلمات کلیدی:

تحلیل گفتمان پدام، اینستاگرام، گفتمان دینی، علیرضا پناهیان، حسن آقا میری

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1956046>

